

MUSÍ BÝT KOMUNITNÍ TLUMOČNÍK STEJNÉHO POHLAVÍ JAKO KLIENT?

Karolína Dohnalová

Iva Frantíková

Michala Nováčková

ETICKÉ KODEXY A POHLAVÍ TLUMOČNÍKA

- Tlumočník neodmítne klienta pro jeho národnost, rasu, **pohlaví**, věk, náboženské vyznání, politickou příslušnost, sociální postavení, sexuální orientaci, rozumovou úroveň, pověst a smýšlení.

ALE!

- Tlumočník má právo odmítnout výkon své profese z důvodů špatných pracovních podmínek nebo **v případě, že by nedokázal být neutrální vůči tlumočenému sdělení** a poškodil tak klienta, svou osobu nebo profesi.

→ z toho vyplývá, že pohlaví tlumočnicka závisí spíše na volbě zadavatele, případně na vlastním rozhodnutí tlumočnicka.

ALE!

K osobě tlumočnicka se explicitně vyjadřuje Zákon o azylu - § 23 odst. 3

ZÁKON O AZYLU - § 23 Odst. 3

Jedná se o součást pohovoru o udělení mezinárodní ochrany:

*„(3) Z důvodů hodných zvláštního zřetele, nebo na výslovnou žádost žadatele o udělení mezinárodní ochrany, **zajistí ministerstvo vedení pohovoru, a je-li to v jeho možnostech, i tlumočení osobou stejného pohlaví.**“*

Není povinností správního orgánu zajistit tlumočení osobou stejného pohlaví, neboť např. v případě tlumočení některého exotického jazyka může být problematické zajistit vůbec nějakého tlumočníka. Ministerstvo by se nicméně o zajištění tlumočníka stejného pohlaví mělo vždy pokusit.

DŮVODY PRO STEJNÉ POHLAVÍ TLUMOČNÍKA A KLIENTA

○ komunikační situace

- tlumočení u lékaře (podle Červinkové Houškové je lepší, je-li v tomto případě tlumočnick stejného pohlaví jako klient),
- ve výjimečných případech i na policii (v případě tak traumatického zážitku jako je například znásilnění)

ČERVINKOVÁ HOUŠKOVÁ, K. *Specifika tlumočení pro neslyšící*. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, 2008. ISBN 978-80-87153-58-1

- **národnost či vyznání klienta**

asijské a především muslimské země mají komunikaci mezi oběma pohlavími více oddělenou

- **pohlaví klienta**

dá se předpokládat, že ženy budou ve většině situací preferovat tlumočnicki

KDY MÁ TLUMOČIT ŽENA ŽENĚ?

- U lékaře
- V rodinných záležitostech – např. při jednání s odborem sociálních věcí, ve škole ...
- Na policii

KDY MÁ TLUMOČIT MUŽ MUŽI?

- U lékaře
- Na policii, případně u soudu

KDY MÁ TLUMOČIT ŽENĚ MUŽ?

- V některých situacích může být autorita a podpora muže, byť pouze v roli tlumočníka, ženě užitečná – např. při komunikaci v prostředí převážně mužském: policie, armáda, muž v autoritativním postavení

KDY MÁ TLUMOČIT ŽENA MUŽI?

- Situace, kdy vlastnosti typické spíše pro ženy mohou být pro klienta-muže užitečné, např. při komunikaci s další ženou – učitelka ve škole, sociální pracovnice...

Ale..

...na rozdíl od tlumočení osobou stejného pohlaví si lze jen těžko představit situaci, v níž by právo na tlumočnicka opačného pohlaví měl zaručovat zákon.

